

دو فصلنامه علمی تخصصی پژوهش در آموزش ابتدایی
سال اول، شماره ۱، بهار و تابستان ۱۳۹۸. صفحات: ۳۸-۳۲.

نقش همسالان در هویت و فرایند هویت یابی کودکان دبستانی از دیدگاه دانشجو معلمان

صدیقه ناظمیان^{۱*}

^{۱*} مدرس دانشگاه فرهنگیان، یزد، ایران (نویسنده مسئول).

Email: Snazemian5@gmail.com

اطلاعات مقاله

دریافت: ۲۰ آبان ۱۳۹۷

پذیرش: ۲۰ فروردین ۱۳۹۸

واژگان کلیدی:

همسالان ، دانشجو معلمان، هویت اجتماعی ، کودکان ، دبستان.

چکیده

پژوهش حاضر با بررسی نقش همسالان در هویت و فرایند هویت یابی کودکان دبستانی در سنین ۷ تا ۱۲ سالگی از دیدگاه دانشجو معلمان به روش توصیفی از نوع همبستگی انجام شد. جامعه آماری را دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان پردیس فاطمه الزهرا(س) در شهر یزد به تعداد ۳۰۰ نفر تشکیل می دهند. حجم نمونه با فرمول کوکران ۱۶۹ نفر به دست آمده است و شامل ۵۰ نفر می باشد. در این بررسی دو روش نمونه خوشه ای چند مرحله ای و تصادفی ساده به کار رفته است. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته بوده که از اعتبار صوری و پایایی لازم برخوردار است. نتایج آزمون همبستگی نشان داد میان عوامل اجتماعی (مدرسه، همسالان و رسانه) و هویت رابطه معناداری وجود دارد. در این میان قوی ترین رابطه میان همسالان و هویت وجود دارد. از این رو مدرسه با ضریب همبستگی ۰/۴۱۷ در رتبه بعدی قرار دارد و رسانه نیز با ضریب همبستگی ۰/۲۹۹ ضعیف ترین رابطه را با هویت دارد. نتایج آزمون رگرسیون نشان داد که هر سه عامل مدرسه، همسالان و رسانه می تواند تغییرات متغیر هویت را پیش بینی کنند. به ازای یک انحراف معیار تغییر عملکرد مدرسه، ۰/۲۱۰ انحراف معیار تغییر رخ می دهد. همچنین به ازای یک انحراف معیار تغییر همسالان، ۰/۳۱۷ انحراف معیار تغییر رخ می دهد. و به ازای یک انحراف معیار تغییر رسانه، ۰/۲۰۰ انحراف معیار تغییر رخ می دهد.

Journal of Research in Elementary Education

Volume 1, Issue 1, Spring and Summer 2019. Pages:32-38.

The Role of Peers in The Identity and Identification Process of Primary School Children From Student-Teachers' Viewpoint

Sedigheh Nazemian^{1*}

^{1*} Lecturer of Farhangian University, Yazd, Iran.

ARTICLE INFORMATION

Received: 11 November 2018

Accepted: 09 April 2019

Keywords:

Peers, Student Teachers, Social Identity, Children, Primary School.

ABSTRACT

The present study was conducted to investigate the role of peers in identity and identification process of primary school children aged 7 to 12 from Student-Teachers' point of view, using a descriptive correlational method. The statistical population is composed of 300 students of Fatemeh al-Zahra University in Yazd. Sample size with Cochran formula is 169 and included 50 subjects. In this study, two simple random cluster sampling methods were used. The data gathering tool was a research made questionnaire with formal and reliable reliability. Correlation test results showed that there is a meaningful relationship between social factors (school, peers, and media) and identity. (sig = 0.001). Among these, there is the strongest relationship between peers and identity $r = 0.499$. Therefore, the school with a correlation coefficient of $r = 0.417$ is in the next rank, and the media with the correlation coefficient of 0.299 is the weakest relationship With identity. The results of the regression test showed that all three agents of the school, peers and the media can predict the variability of identity. For one standard deviation of school change, 0.210 standard deviation occurs. Also, for one standard deviation of peer change, 0.317 standard deviation occurs as well as 0.200 standard deviation occurs for one standard deviation of the media change.

مقدمه

در ابتدای زندگی مهم ترین منبع تربیتی نقش گذار روابط با والدین است، اما با رشد تدریجی کودک، ارتباط با همسالان نقش مهم تری در زندگی فرد پیدا می کند. آنچه در روابط با همسالان اهمیت دارد وابستگی های خاصی است که بین آنها ایجاد می شود. دوستان برای فرد تکیه گاهی مهم هستند که به او احساس امنیت می دهند (Saboti and Shoa Kazemi, 2018). همسالان و دوستان از مهم ترین عوامل اجتماعی شدن نوجوانان به شمار می آیند. آن ها از طرق مختلف بر یکدیگر تاثیر می گذارند و از یکدیگر تاثیر می پذیرند و این تاثیر گذاری و تاثیر پذیری در گروه همسالان به شکل غیر رسمی صورت می گیرد. نوجوانان در این سنین بیشتر وقت خود را با همسالان می گذرانند و تعلیم و تربیت غیر رسمی حاصل از روابط آنان بطور چشمگیری در شکل گیری شخصیت و هویت اجتماعی نوجوانان تاثیر می گذارند (Nassari Piri, Ansari Piri and Habibi Moghadam, 2018).

همسالان و مدرسه از جمله عواملی هستند که بعد از خانواده در رشد، هدایت و اصلاح رفتارهای اجتماعی بیشترین نقش را دارند. روابط اجتماعی با همسالان در شکل دهی رفتارهای اجتماعی فرد نقش تعیین کننده ای دارد. در دوران نوجوانی، گسترش شبکه ی روابط اجتماعی، فرد را به شدت تحت تاثیر قرار می دهد. به همین دلیل از یک سو توانایی در برقرار نمودن ارتباط موثر با همسالان و احساس پذیرفته شدن در جمع آنان و عدم تنهایی، نقش کلیدی را در گذار موفقیت آمیز از این دوران ایفا می کند، از سوی دیگر احساس مثبت نسبت به مدرسه و عملکرد مناسب تحصیلی، در شرایطی که فرد دچار احساس تنهایی است و از نقصان روابط اجتماعی با همسالان رنج می برد. به مخاطره می افتد و بنابراین دور از انتظار نیست که احساس پذیرفته شدن در جمع همکلاسی ها، کارکرد مثبت در سازش عاطفی در دوران نوجوانی داشته باشد (Saif, 2004). فشار همسالان اعمال نفوذ قوی در انطباق همسالان است (Cho and Chung, 2012). کلاس درس زمینه های مهم برای توسعه ی روابط اجتماعی و نگرش دانش آموزان در مدرسه است، از لحاظ تاریخی، روان شناسان آموزشی در مورد ویژگی های ساختاری شبکه های همسالان در کلاس درس ممکن است نقش مهمی در توسعه ی دانش آموزان بازی کنند (Zadzora, Scott, and Rodkin, 2011) گروه همسن دارای قدرت زیادی است و اعضای خود را تحت تاثیر قرار می دهد همسالان نقطه ی اتکای یکدیگرند و در شکل گیری شخصیت، رشد اجتماعی و ارزش ها به یکدیگر کمک می کنند. نیاز به هماهنگی با همسالان در دوره ی کودکی کاملاً مشهود است. در دوران بلوغ نیاز به همنوایی با همسالان زیاد است (Ahmadi, 1996). نقش گروه همسالان در پیشرفت تحصیلی و اجتماعی دانش آموزان بالغ بر ۴۱ سال است که مورد توجه محققان بوده، در زنجیره ی روابط تعاملات اجتماعی آنان در مدرسه مورد بحث قرار گرفته است. که بین دوستی های دوجانبه و پذیرش همسالان با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر و پسر رابطه ی مثبت و معنی داری وجود دارد (Wilson and Wilson, 2012). تحقیقات پیوسته نشان داده اند روابط با همسالان در مسایلی مانند بزهکاری و ترک تحصیل رابطه ی معناداری دارد. کودکان دبستانی که در روابط با همسالان خود توفیق داشته اند، بیشتر در مسیر سلامت روانشناختی و سازگاری روانی قرار داشته اند. در حالی که آنان که در سازگاری با همسالان شان موفق نبوده اند، در معرض رفتارهای ناسازگار بوده اند (Tahmasebin and Gholamrezaei, 2009). سطح رویارویی نوجوانانی که به صورت گروهی تعامل داشتند و آنهایی که در گروه شرکت نمی کردند را در تکالیف رشدی مقایسه کردند و نتایج نشان داد نوجوانانی که بیشتر با گروه همتایان خود در تماس بودند مشکلات کمتری را در ارتباط با مسایل رشد گزارش کردند و حمایت بیشتری را از همتایان در هنگام رویارویی با تکالیف داشتند (Tabebordbar and Razavi, 2009). یکی از مهم ترین عوامل سازگاری شخصی با محیط، مهارت های اجتماعی او است. مهارت های اجتماعی عاملی بنیادی در شکل گیری روابط، کیفیت تعاملات اجتماعی و حتی سلامت روانی فرد است. مهارت های اجتماعی براسای تقسیم بندی ماتسون و همکاران به نقل از بحری و یوسفی شامل آن دسته از مهارت هاست که ارتباطات متقابل بین کودک و همسال و بزرگسال را بهبود می بخشد. این مجموعه از رفتارها به طور کلی شامل مهارت های اجتماعی مناسب، عدم حسادت و گوشه گیری و رابطه با همسالان

می باشد. از آنجای که دانش آموزان دوره ی راهنمایی در یکی از مراحل حساس زندگی خود قرار دارند که بدون شک داشتن مهارت های اجتماعی آنان نقش مهمی در داشتن زندگی سالم و هم چنین رشد و پویایی جامعه ایفا می کند و از طرف دیگر مشارکت رفتاری_ عاطفی دانش آموزان در امور تحصیلی، یادگیری، پیشرفت تحصیلی و رشد شناختی و اجتماعی آنان را تحت تاثیر قرار می دهد، لذا بررسی مهارت های اجتماعی ضروری است (Bahri & Yousefi, 2013). با تحولات فراوانی در زمینه های مختلف زیست شناسی، روانشناختی و اجتماعی همراه است و در این دوره روابط با همسالان محور زندگی نوجوانی و بیانگر اساس و اهمیت نهفته در رفتارهای نوجوانی است و نقش گروه همسالان از هنجارهای تکاملی و متعالی نوجوانی پیش شرط اجتماعی شدن و هویت یابی است، محیط آموزش خود در تکوین شخصیت کودک حائز اهمیت فراوانی است. و کلاس درس فرصت هایی را برای مقایسه توانایی ها و مهارت های بین فردی به دست می دهد و چنانچه بحث شد نقش همسالان در زمینه ی رشدی هم می تواند مثبت باشد و هم منفی، و این ارتباطات در چگونگی آمادگی عاطفی دانش آموزان نقش بسیار دارد معلم خود می تواند با مشاهده ی این موارد به تغییرات رفتاری دانش آموزان در کلاس پی ببرد و سپس درصدد رفع آن مشکل برآید و تلاش برای رفع آن می تواند در تامین تعادل عاطفی و رفتاری دانش آموزان و در نتیجه افزایش میزان یادگیری موثر باشد و با شناسایی مشکلات رفتاری دانش آموزان که این مشکلات با توجه به جنسیت و وضعیت خانوادگی فرد می تواند متفاوت باشد، می توان زمینه ی رشد مهارت های اجتماعی و ارتباطات بیشتر اجتماعی که یکی از عوامل سازگاری بیشتر فرد با محیط است و استفاده از میانجی گری تحصیلی همسالان که روشی خلاقانه برای مقابله با مسایل رفتاری دانش آموزان و مدیریت غیرخشونت آمیز تعارض ها و مشاجرات دانش آموزان در مدرسه است بهره گرفته و زمینه ی هر چه بهتر رشدی و پیشرفت دانش آموزان را فراهم نمود. امروزه آموزش ارتباط کودکان دبستانی با همسالان در آموزش و پرورش و دانشگاه فرهنگیان به یکی از موضوع های دشوار و مورد توجه تبدیل شده است. تعداد اندکی از معلمان می توانند ارتباط کودکان دبستانی با همسالان را به نحو احسن و منطبق با اهداف آموزشی قصد شده آموزش دهند. موانع و مشکلات زیادی وجود دارد که هرگونه تلاش برای ارتقای کیفی آموزش ارتباط کودکان دبستانی با همسالان در مدارس و حتی دانشگاه ها را بی اثر می سازد. آموزش ارتباط کودکان دبستانی با همسالان یکی از دانش ها و معرفت های بشری است که یافته های آن از راه مشاهده تجربی به دست می آید و ملاک یا معیار درستی آن ها، انطباق داشتن با مشاهدات تجربی است. هدف از آموزش ارتباط کودکان دبستانی با همسالان، آموزش پدیده هایی است که در زندگی روزانه مشاهده می شود. در همه نظام های آموزشی جهان، آموزش و یادگیری ارتباط کودکان دبستانی با همسالان در بین دانشجو معلمان از جایگاه ویژه ای برخوردار بوده و تلاش می شود تا همه دانشجویان ضمن آشنایی با اصول و مفاهیم کودکان دبستانی با همسالان و کسب سواد علمی لازم، آگاهی های لازم برای یک دانشجو معلمان در رشته آموزش ابتدایی مطلوب را کسب کنند. دانشجو معلمان با کسب آگاهی و مهارت لازم در زمینه های مختلف کودکان دبستانی با همسالان، قادر خواهند بود تا در تجربیات معلمی خود تصمیمات آگاهانه و منطقی بگیرند. این فکر همیشه ذهن من را مشغول داشته است. که چگونه می توان کاری کرد که دانشجو معلمان بهتر از ارتباط کودکان دبستانی با همسالان بهره ببرند، و در فعالیت های حوزه های آموزش و پرورش و در مدارس بکار ببرند. و در زندگی بکار بگیرند از این رو همیشه درصدد پیدا کردن راهی برای انجام فعال کردن دانشجو معلمان در حوزه آموزش کودکان دبستانی با همسالان بودم. و بررسی نقش همسالان در هویت و فرایند هویت یابی کودکان دبستانی در حیطه اجتماعی، اخلاقی، شخصیتی، فرهنگی، عاطفی و معنوی از دیدگاه دانشجو معلمان پرداخته شود.

روش شناسی پژوهش

در تحقیق حاضر با توجه به هدف پژوهش، نقش همسالان در هویت و فرایند هویت یابی کودکان دبستانی در سنین ۷ تا ۱۲ سالگی از دیدگاه دانشجو معلمان مورد بررسی قرار گرفت. جامعه آماری پژوهش حاضر را دانشجویان دانشگاه فرهنگیان

پردیس فاطمه الزهرا(س) استان یزد به تعداد ۳۰۰ نفر تشکیل می دهد. حجم نمونه با فرمول کوکران ۱۶۹ نفر به دست آمده است. در این بررسی دو روش نمونه خوشه ای چند مرحله ای و تصادفی ساده به کار رفته است. حجم نمونه این پژوهش شامل ۵۰ نفر می باشد. نمونه با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای یک مرحله ای انجام گرفت. در این پژوهش برای گرد آوری داده ها از روش پرسشنامه محقق ساخته شده استفاده شده است. این پرسشنامه با سوال هایی که پنج عامل عاطفی موثر در نقش هویت و فرایند هویت یابی کودکان دبستانی یعنی ادراک هویت یابی کودکان دبستانی، نگرش نسبت به همسالان در حیطه اجتماعی، اخلاقی، شخصیتی، فرهنگی، عاطفی و معنوی، نگرش همسالان نسبت به مدرسه، ارزش گذاری هدف های مدرسه و انگیزش، خود نظم دهی را اندازه می گیرد، بود. اصلی ترین روش آزمون اعتبار بررسی دقیق نتیجه مفهوم در پرتو معنای آن و طرح این پرسش است که آیا ابزار سنجش واقعا مفهوم مورد نظر را می سنجد یا نه. این نوع توجه و بررسی دقیق روش تعیین اعتبار صوری است (Lundstrom, K., Baker, 2009). در تحقیق حاضر برای محاسبه اعتبار از روش اعتبار صوری استفاده شده است. به همین منظور پرسشنامه به چند متخصص در حوزه جامعه شناسی داده شد و اصلاح محتوایی با سئوالات انجام شد و مرحله بعد، پس از تعیین صحت و سقم عبارات مقیاس ها و پرسش ها به صورت پرسشنامه ای تنظیم و اجرا شد. علاوه بر این سنجش پایایی طیف از روش ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. میزان آلفای کرونباخ به دست آمده برای پرسشنامه مورد استفاده در تحقیق ۰/۷۶ به دست آمد که این امر نشان دهنده همبستگی درونی میان متغیرها برای سنجش مفاهیم مورد نظر است. از این رو می توان گفت که تحقیق ما از قابلیت اعتماد و پایایی لازم برخوردار است.

یافته های پژوهش

در ادامه هر یک از فرضیه های پژوهش با استفاده از آزمون آماری مناسب مورد بررسی قرار گرفته است گزارش می شوند.

جدول ۱. ماتریس ضرایب همبستگی متغیرهای دلبستگی به نقش همسالان بر هویت مختلف کودکان دبستانی

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶
اجتماعی	۱					
اخلاقی	۰/۲۴	۱				
شخصیتی	۰/۱۶	۰/۱۳	۱			
فرهنگی	۰/۱۵	۰/۲۳	۰/۵۲	۱		
عاطفی	۰/۱۷	۰/۱۸	۰/۹۶	۰/۷۴	۱	
معنوی	۰/۲۸	۰/۳۱	۰/۳۰	۰/۳۳	۰/۳۴	۱

این پژوهش نشان می دهد همسالان بر هویت اجتماعی کودکان دبستانی بیشترین نقش را دارد. پس همسالان می توانند بر هویت کودکان دبستانی موثر باشد. اما نقش آن متفاوت است. به منظور بررسی رابطه میان عوامل اجتماعی و هویت از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است و نتایج مندرج در جدول شماره ۲ ضریب همبستگی میان متغیرها را نشان می دهد. بررسی نتایج جدول میان عوامل اجتماعی (مدرسه، همسالان و رسانه) و هویت رابطه معنا داری وجود دارد. (sig=0.001) در این میان قوی ترین رابطه میان همسالان و هویت وجود دارد ۰/۴۹۹ I= از این رو مدرسه با ضریب همبستگی ۰/۴۱۷ I= در رتبه بعدی قرار دارد و رسانه نیز با ضریب همبستگی ۰/۲۹۹ I= ضعیف ترین رابطه را با هویت دارد.

جدول ۲. بررسی رابطه خطی میان عوامل اجتماعی و هویت

متغیر ملاک	متغیر پیش بین (عوامل اجتماعی)	ضریب همبستگی پیرسون	تعداد	سطح معنا دار (p)
هویت	همسالان	۰/۴۹۹	۱۶۹	۰/۰۰۱
	مدرسه	۰/۴۱۷	۱۶۹	۰/۰۰۱
	رسانه	۰/۲۹۹	۱۶۹	۰/۰۰۱

علاوه بر تحلیل همبستگی، به منظور تعیین دقیق تر رابطه و همچنین تشخیص سهم هر یک از متغیرهای پیش بین در تبیین متغیر ملاک از تحلیل رگرسیون چند متغیره استفاده شده است.

جدول ۳. ضریب همبستگی چند گانه (ضریب رگرسیون) برای پیش بینی هویت

مدل	R	R ²	R ² تعدیل شده	F	(sig) سطح معنا دار
پیش بینی از طریق عوامل اجتماعی	۰/۵۸۴	۰/۳۱۸	۰/۰۷۰	۸/۹۳۴	۰/۰۰۱

منظور از R² میزان برآورد واریانس متغیر هویت است. که با متغیرهای مستقل تبیین می شود. و در تحقیق حاضر مشخص شد که ۰/۳۱۸ درصد از واریانس (یا تغییرات) متغیر هویت، با مجموع متغیر مستقل پیش بینی شده است. با توجه به مقدار $F= ۸/۹۳۴$ و سطح معنا دار به دست آمده که در سطح ۰/۰۵ معنا دار است. ($sig < ۰/۰۵$) می توان گفت که متغیرهای مستقل قادرند تغییرات متغیر وابسته را تبیین کنند. می توان تاثیر متغیرهای پیش بین در متغیر ملاک را از لحاظ آماری پذیرفت. حال از آنجا که مقدار ضریب رگرسیون معنا دار است. می توان به وسیله جدول ضرایب رگرسیون استاندارد شده و استاندارد نشده، میزان اهمیت و معنا داری هر یک از مولفه های متغیر پیش بین را در تعیین متغیر به تفکیک مشخص نمود. در این مورد نقش همسالان، مدرسه و رسانه را بر هویت اجتماعی کودکان دبستانی مورد بررسی قرار گرفت.

جدول ۴. نقش همسالان، مدرسه و رسانه را بر هویت اجتماعی کودکان دبستانی

سطح معنا داری	t	ضرایب استاندارد شده		متغیر
		Beta	B	
۰/۰۰۱	۱۲/۴۲۰		۲۴/۹۸۶	(Constant)
۰/۰۱۲	۲/۴۹۰	۱/۲۱۰	۱/۰۹۶	عملکرد مدرسه
۰/۰۳۹	۱/۶۷۱	۱/۳۱۷	۱/۰۹۸	همسالان
۰/۰۰۱	۳/۹۸۷	۱/۲۰۰	۱/۰۶۷	رسانه

به منظور هویت اجتماعی هر سه عملکرد مدرسه، همسالان و رسانه می تواند تغییرات متغیر هویت را پیش بینی کرد. در زمینه عملکرد مدرسه با توجه به ضریب بتای به دست آمده می توان گفت به ازای یک انحراف معیار تغییر عملکرد مدرسه، ۱/۲۱۰ انحراف معیار تغییر رخ می دهد. همچنین به ازای یک انحراف معیار تغییر همسالان، ۱/۳۱۷ انحراف معیار تغییر رخ می دهد. و به ازای یک انحراف معیار تغییر رسانه، ۱/۲۰۰ انحراف معیار تغییر رخ می دهد. که نتایج پژوهش نشان می دهد که گروه همسالان بیشترین نقش را در شکل گیری هویت اجتماعی دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

شکل‌گیری شخصیت در اوایل زندگی آغاز می‌شود و شخصیت آینده فرد حاصل تعامل عوامل محیطی مانند شیوه‌ها تربیتی، شرایط فرهنگی اجتماعی و جو روانی اجتماعی مدرسه با عوامل زیستی مانند خلق و خو و تعادل ترشح هورمون‌ها در بدن می‌باشد (Diamond and Hopson, 2014). عوامل گوناگونی در پیشرفت جامعه بشر در زمینه اخلاق و ارزش‌ها نقش دارند عواملی مانند توجه به هیجان کودکان در اوایل زندگی، سلامت روانی، ادراک مثبت آنان از محیط زندگی و سبک هویتی، باورها خودکارآمد و باور فرد را نسبت به توانایی‌هایش می‌باشند (Haller and Courvoisier, 2010). پژوهش‌های انجام گرفته نشان دادند که برای تعالی بخشی به جامعه از همان ابتدا کودکی باید به آموزش‌های لازم در زمینه مهارت‌های زندگی، روابط بین فرد، حفظ محیط زیست، رعایت حقوق دیگران و مشارکت اجتماعی پرداخت. گروه همسالان نیز می‌توانند به سبب عدم آموزش برخی از مهارت‌ها از طرف خانواده و معلمان به دانش آموز، باعث آسیب روانی و اجتماعی شوند. والدین و معلمان باید تلاش نمایند تا اطلاعات و مهارت‌های کافی در برخورد با گروه همسالان را در اختیار دانش آموزان و فرزندان خود قرار دهند که با افزایش سطح دانش و آگاهی دانش آموزان سبب خواهد شد کمتر دچار آسیب گردند (Parvizi, 2017). همسالان و دوستان از مهمترین عوامل اجتماعی شدن کودکان دبستانی و نوجوانان به شمار می‌آیند. آنها از طرق مختلف بر یکدیگر نقش می‌گذارند و از یکدیگر نقش می‌پذیرند. بسیاری از محققان بر این عامل تاکید دارند و از آن به عنوان ارتباط افقی یاد کرده‌اند، یعنی ارتباطی که در بین افرادی نسبتاً هم سطح از لحاظ سنی، طبقه اجتماعی، تحصیلی، اقتصادی و... برقرار است. تاثیر گروه همسالان از هنجارهای تکاملی و متعالی پیش شرط اجتماعی شدن و هویت یابی است. زمینه رشد مهارت‌های اجتماعی و ارتباطات بیشتر اجتماعی یکی از عوامل سازگاری بیشتر فرد با محیط است و استفاده از میانجی‌گری تحصیل همسالان که روش خلاقانه برای مقابله با مسائل رفتاری کودکان دبستانی ۷ تا ۱۲ سال و مدیریت خشونت آمیز تعارض‌ها و مشاجرات آنها در مدرسه است بهره گرفته و زمینه‌ی رشد و پیشرفت آنها را فراهم نمود. و در این زمینه اگر ماهیت اجتماعی-عاطفی روابط صمیمی افراد را درک کنیم. می‌توانیم برای افزایش کیفیت روابط و یادگیری اصولی را استخراج کنیم. شاید وقتی صحبت از گروه همسالان می‌شود در ذهن بیشتر مردم گروه‌های ناچور و ناخوشایندی تداعی شود، در حالی که از دیدگاه روان‌شناسی و روان‌شناختی اجتماعی، گروه همسالان نقش مهمی در رشد اجتماعی کودک بازی می‌کند. در سرتاسر کودکی، میل به ارتباط با گروه همسالان به طور فزاینده‌ای وجود دارد و این نیاز به طور یکسان در دختران و پسران دیده می‌شود. در این دوره کودکان دبستانی از اینکه به تنهایی یا تنها با خواهران و برادران خود در خانه بازی کنند، قانع نمی‌شوند. آنها زمانی که از همسالان خود دورند، احساس دلتنگی و غم می‌کنند. و برعکس زمانی که با آنها هستند، به شور و شغف می‌آیند. همسالان و مدرسه از جمله عواملی هستند که بعد از خانواده در رشد، هدایت و اصلاح رفتارهای اجتماعی بیشترین نقش را دارند. روابط اجتماعی با همسالان در شکل‌دهی رفتارهای اجتماعی فرد نقش تعیین‌کننده‌ای دارد. کودکان دبستانی و نوجوانان برای رسیدن به رشد اجتماعی مطلوب باید با همسالان‌شان ارتباط مناسب برقرار کنند. همسالان می‌توانند از طریق الگو سازی و تعادل هم سطح با یکدیگر، ارزشهای اجتماعی را به همدیگر انتقال دهند و نقطه اتکایی برای یافتن استقلال و از بین بردن خودمداری ایجاد کنند. و همسالان بیشترین نقش را در هویت اجتماعی کودکان دبستانی نسبت به عملکرد مدرسه و رسانه دارد. در این بین، والدین باید تسهیل‌کننده روابط بین همسالان باشند و موقعیت و شرایط ارتباط درست و صحیح فرزندانشان با همسالان خود را فراهم سازند.

Reference

- Ahmadi, S. (1996) Peers and their role in the development of personality. *Tarbit*, 11(7) :25-27.(in Persian)
- Bahri, S.L., Yousefi, F. (2013) The role of predicting personality traits in social skills, relationship with Peers and students' behavioral-behavioral participation. **Journal of Behavioral Sciences**, 7(3): 279-288. .(in Persian)
- Lundstrom, K., Baker, W.(2009). To give is better than to receive: The benefits of peer review to the reviewer's own writing. *Journal of Second Language Writing* 18 (33), 30-43.
- Cho, Y. Chung, O.(2012) A Mediated Moderation Model of Conformative Peer Bullying, **Journal of Child & Family Studies**, 21: 520-529.
- Diamond, M. Hopson, J.(2014) **Magic trees of the mind: How to nurture your child's intelligence, creativity, and healthy emotions from birth through adolescence**. New York: Plume.
- Haller, C., Courvoisier, D. (2010) Personality and thinking style in different creative domains. *Psychology of Aesthetics, Creativity and the Arts*. 4(3), 149-160.
- Nassari Piri, S. Ansari Piri, S. Habibi Moghadam, M.J. (2018) **The role of peer behaviors in informal education of students aged 12 to 18 years old, provincial congregation**, Rasht, Campus Imam Ali (AS) - Farhangian University of Guilan.(in Persian)
- Parvizi, M. (2017). **Studying Psychosocial and Social Predictions of Students Focusing on the Role of Families and Peers**, 5th Research Conference on Educational Sciences, Social and Cultural Impacts of Iran, Tehran, Association for the Development and Promotion of Basic Sciences and Techniques. (in Persian)
- Saboti, N. Shoa Kazemi, M. (2018) **Predicting the quality of relationships with peers from family factors among high school girls**, third international conference on modern research In the field of education and psychology and social studies of Iran, Islamic Studies and Research Center Soroush Hekmat Mortazavi. (in Persian)
- Saif, D. Bashash, L. Lotyan, M. (2004) The role of their dimensions on social relationships with peers in adolescents in educational centers, brilliant talents, and ordinary schools. **Journal of Psychology**, 29, 87-91. .(in Persian)
- Tabebordbar, F. Razavi, A.A. (2009). Surveying Conflict Leaders and Social Support with Academic Advancement in Adolescence. **Educational Studies and Psychology**, 17, 5-22. (in Persian)
- Tahmasebin, K., Gholamrezaei, M. (2009) Investigating the relationship between self-efficacy and the exclusion of peers in adolescents. **Tabriz University Psychology Journal**, 4(84): 113-128. (in Persian)
- Wilson, F. Wilson, Y.(2012) **Positive classroom environments positive academic results**, Reports – Descriptive in the ERIC Number: ED536465.
- Zadzora, K. Scott, D. Rodkin, P. C. (2011). **Between-classroom Differences in Peer Network Features and Students' Perceptions of the Classroom Environment**. SREE Conference.